

Syntagma Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio II. Utrum, & quæ res naturales sint Prædestinationis effectus ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

generali voluntate supernaturali inefficaci salvandi omnes; nego majorem: prout procedunt à particulari applicatione ad electos cum actuali efficacia ad salutem in effectu consequendam orta ex speciali voluntate, quā Deus dilexit eos supra reprobos; concedo majorem: hæc autem specialis applicatio, cùm procedat ex speciali intentione dandi gloriam, ob illam manent jam hujusmodi beneficia, licet communia, effectus prædestinationis.

21. Dico 4. Ut aliquid sit effectus prædestinationis debet aliquo modo spectare ad ordinem gratiæ, & supernaturalem providentiam. Ita P. Soar. cit. n. 3. P. Herice cit. n. 2. P. Tanner. cit. n. 4. P. Amicus cit. n. 135. & alii. Probatur primò ex D. Aug. lib. de prædest. Sanctor. cap. 10. ibi: *Prædestination est gratia preparatio, gratia vero est ipsius prædestinationis effectus.* Secundò ex ipsius prædestinationis definitione, de quā jam supra diximus esse ordinationem ad finem supernaturalē per media supernaturaalia consequendum; ergo &c.

22. Probatur tertio, quia effectus prædestinationis, aut sunt media ad ejus finem consequendum, aut sub aliqua ratione ad illum conducunt, ut diximus; sed finis est supernaturalis, seu ordinis gratiæ; ergo etiam tales debent esse effectus; siquidem debent habere proportionem cum fine, ut ad illum ut media ordinentur, & ad illum conducant; hanc autem proportionem non habent cum fine supernaturali illa, quæ non sunt aliquo modo supernaturaalia.

23. Utrum autem hujusmodi effectus prædestinationis, ut tales sint, debeant esse supernaturailes intrinsecè quod substantiam: an solum extrinsecè quod modum? Utrumque affirmant aliqui; dicunt enim res in entitate naturales ita posse disponi à Deo authore gratiæ, ut aliquo modo inseruant ad Beatitudinem supernaturalē consequendam; sicut bona indoles, & ingenium maximè inserviant ad virtutes comparandas. De hoc tamen infra dicemus.

24. Dico 5. Ut aliquid sit prædestinationis effectus, debet de facto esse ex gratiâ Christi Redemptoris, sive ex illius meritis habitus in Passione. Ita P. Herice cit. n. 4. P. Tanner. cit. n. 4. P. Ruiz d. 21. sect. 2. n. 7. & alii. Probatur primò ex D. Aug. qui agens de effectibus prædestinationis, illos attribuit gratiâ Christi Domini, ut patet ex epist. 95. ibi: *Hanc apostolicâ doctrinâ gratiam hoc nomine appellat, quâ salvamur, & iustificamur ex fide Christi: (similiaq; habentur in Concil. Milevit. & Arausic. agendo de necessitate gratiæ per Christum;) sed per eundem D. Aug. omne, quod est ex gratia, seu meritis Christi, est ex illius Passione, & morte; siquidem in illis, seu in ordine ad illas sicut ejus meritum ultimò completum; ergo omnes prædestinationis effectus sunt ex gratiâ Christi Redemptoris, sive ex illius Passione, & Morte. Secundò, quia Christus Dominus, ut supra diximus, sicut prædestinatus Redemptor, fons, & principium omnis sanctificationis ante omnes homines; ergo omnis gratia sicut ei collata ex illius meritis ut Redemptoris; consequenterque omnes prædestinationis effectus fuerunt ex illius Morte, & Passione.*

25. Oppositum tenet P. Soar. cit. num. 5. dicens de facto omnes prædestinationis effectus fuisse quidem ex gratia Christi, sed Christi, aut Redemptoris, quatenus hominibus lapsi conferuntur: aut ut capituli universalis abstrahendo à carne passibili, quatenus Angelis, & Adamo in statu innocentiae fuerunt collati in intuitu actuum amoris, orationis, Tertio, 1.

misericordiæ, & similiū actuum ipsius Christi, qui abstrahunt ab statu mortali, & passibili. Hæc tamen doctrina P. Soar. procedit juxta illius principia; astlerit enim Christum Dominum fuisse prædestinatum ante præsumum peccatum, abstrahendo à carne passibili, & impassibili, quam doctrinā jam supra rejecimus, & aservimus, Christum non meruisse Angelis, neque primis parentibus primam gratiæ collationem.

Dices: Ut effectus prædestinationis tales sint, sufficit quod sint effectus providentie supernaturale in ordine ad gloriam in effectu consequendam; siquidem Deus poterat Angelos, & homines prædestinare, dando eis omnes effectus necessarios ad talē finem consequendam, quin attenderet ad merita Christi, sed ex sua mera voluntate; ergo non est cur illos meritis Christi attribuamus. Respondeo antecedens esse verum, si sermo sit de prædestinatione, & ejus effectibus absolute, & secundum se spectatis; nam prout sic non postulant, neque merita Christi, nequejus merita ut Redemptoris: non tamen si sermo sit de illis secundum præfentem statum; nam de facto non sufficit illa providentia supernaturalis sine meritis Christi Redemptoris, ut diximus. Ex dictis:

Colliges, ut aliquid sit prædestinationis effectus, quinque requiri conditions: Prima, ut sit effectus Dei. Secunda, ut aliquo modo conducat actu ad gloriam consequendam. Tertia, ut procedat ex speciali intentione dandi gloriam. Quarta, ut pertineat aliquo modo ad ordinem gratiæ, & providentiam supernaturalē. Quinta, ut sit de facto ex gratia, sive meritis Christi Redemptoris.

SECTIO II.

*Vtrum, & quanam res naturales
sint prædestinationis effectus?*

 UPONO primò, entia naturalia, prout à supernaturalibus distinguntur, esse illa, quæ à Deo ut authore naturæ procedunt, & ad illum, ut ad finem naturalem ordinantur: supernaturalia autem esse illa, quæ à Deo, ut authore gratiæ procedunt, & ad illum ordinantur, ut ad finem supernaturalē.

Suppono secundò, Varia esse posse bonorum naturalium genera, de quibus hic dubitari potest: An sint prædestinationis effectus? In grimo genere constituant singula Universi entia, nempe Mundus, Cœli, Elementa, Animalia, Plantæ, & similia. In secundo ponuntur substantia ipsius prædestinata, ejus creatio, aut generatio. In tertio potentia naturales, quæ ipsam substantiam in talibus gradu perfectionis naturalis infallibiliter comitantur. In quarto tale humani corporis temperamentum, bona indoles, & ingenium ad actus virtutum accommodatum, quod licet secundum Philosophos constat in indivisibili, adhuc suam habet latitudinem, intra quam, ut ait P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 7. num. 4. potest homo habere illud magis, aut minus aptum ad virtutem.

In quinto genere numerantur varia circumstantia, ut nasci tali loco, tali tempore, ex talibus parentibus, educari cum his, aut illis circumstantiis, conservari, aut mori hoc potius, quam illo tempore, valetudo bona, aut mala, magistris, amici, inimici, noti, extranei, studia, dicitæ, paupertas, honor, aut ignominia, concordia, aut lites, bellum

- bellum, aut pax, sicut de aliis. In sexto personarum confuetudo, & aliarum circumstantiarum occursus, quæ possunt bonos effectus excitare. In septimo collocantur actus virtutum moralium naturalium, quæ possunt à natura exerceri sine gratia per Christum, saltem ad breve tempus, & quando superanda non est aliqua vehementis tentatio, ut dicit P. Herice infra citandus.
31. Suppono tertio, hujusmodi bona duobus modis posse inservire ad finem prædestinationis consequendum: Primum, ut subjecta, in quibus alii prædestinationis effectus recipiuntur. Secundò, ut media aliquo modo conducentia ad ipsum finem consequendum. His suppositis.
32. Difficilis est: Utrum omnia haec, aut saltem aliqua sint prædestinationis effectus? Dico 1. Quoties hujusmodi bona ita contingunt per causas naturales, ut sine speciali Dei providentia eveniant, nullo modo sunt prædestinationis effectus. Ita P. Vasq. 1. p. d. 93. cap. 4. n. 23. P. Arrub. d. 81. cap. 2. num. 5. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 5. n. 23. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 1. n. 1. ubi dicit, conclusionem ita esse veram, ut judicet catholicam. Probatur primò, quia, ut patet ex supra dictis, prædestinationis effectus debent à Deo procedere ex speciali providentia supernaturali, & actu conducere ad salutem; sed non ita procedunt, neque conducunt hujusmodi bona, si solum sumuntur, prout contingunt per causas naturales; ergo &c.
33. Probatur secundò, quia à prædestinatione solum oriuntur, ut ejus effectus, dona gratiæ, ut communiter docent Theologi; sed talia non sunt hujusmodi bona, si solum sumuntur secundum se, & non ut conducentia ad salutem, ut definunt Patres Africani, & Concil. Milevit. docetque expressè D. Aug. lib. de prædest. Sanctor. cap. 2. & epist. 90. contra Pelagium, qui ut absolveretur à Patribus in Concil. Palæst. concessit aliquam gratiam, intelligendo subdolè gratiam creationis, quam ipsi Patres nobleant gratiam vocari; ergo neque sunt prædestinationis effectus.
34. Dico 2. Quoties hujusmodi bona naturalia induunt aliquam rationem supernaturalitatis quoad modū, ac in effectu conducent aliquo modo ad salutem, sunt prædestinationis effectus. Est cōmunitas Theologorum. Ita D. Thom. 1. p. q. 23. 4. 8. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 7. n. 3. P. Vasq. 1. p. d. 93. cap. 4. num. 25. P. Herice tr. 3. d. 30. cap. 5. n. 24. P. Ruiz d. 24. sect. 2. n. 1. & alii communiter. Probatur primò ex D. Fulgent. de Incarnat. & Grat. Christi cap. 31. ibi: Nihil provenit, inquit, in salutem hominum, quod ille non in eterna bona voluntatis sue dispositione faciendum prædestinavit. Et D. Anselm. de Concord. prædest. cum liber. arbitr. cap. 3. Cum omnia, ait, subjacent dispositioni Dei, quidquid contingit homini, quod adjuvat liberum arbitrium ad accipendam, aut ad servandam rectitudinem, sua gracie impetrandum est; ergo & prædestinationi, quæ gratiam causat.
35. Probatur 2. ratione, quia hujusmodi bona prout sic considerata pertinent ad Providentiam Dei supernaturalem, & in prædestinatione inserviunt ad ea beneficia, imò sunt etiam ex illis beneficiis, quibus liberantur, quicunque liberantur, ideoque sunt ex meritis Christi; sed quae ita se habent, sunt in præparatione prædestinationis pars, & in executione sunt ejus effectus; ergo &c.
36. Dico 3. Bona naturalia primi generis, nempè Mundus, Cœli, Elementa, animalia, plantæ, & similia, non sunt effectus prædestinationis quoad creationem. Ita videntur tenere omnes illi, qui di-
- cunt, homines fuisse prædestinatos post absolutam prævisionem peccati. Probatur, quia omnis effec-
tus debet esse posterior suā causā; sed hujusmodi bona non sunt posteriora prædestinatione nostrā in præscientiā, & decreto divino; siquidem Deus prius decrevit creare Mundum, quando habuit volūtatem illam generalē salvandi omnes, quā prædestinare electos; consequenterque prius illum prævidit absolute futurum, quā nostram prædestinationem; ergo talia bona non sunt prædestinationis effectus.
- Oppones 1. D. Paul. 1. Cor. 3. sic ait: *Omnia vestra sunt, vos autem Christi, Christus autem Dei:* Ubi videtur significare, omnia bona, etiam naturalia, esse propter electos, sicut electi sunt propter Christum; ergo sunt effectus prædestinationis eorum. Respondeo Apostolum in illis verbis solum ostendere, omnia facta fuisse propter homines in ea prima voluntate generali salvandi omnes, quæ præcessit prædestinationem; sicutque non potuerunt esse illius effectus. Si tamen dicamus locutum fuisse de solis prædestinatis, qui soli sunt Christi ratione speciali; tunc etiam dicimus, Apostolum intellexisse, omnia esse propter illos, non quoad primam productionem, sed postea quoad speciale applicationem; siquidem postquam absolute sunt creatae propter omnes universaliter, sunt in alio signo ordinatae, & applicatae speciali quadam ratione ad electorum usus.
- Oppones 2. Idem Apostolus ad Ephes. 1. ait: *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem: ubi significat, eos fuisse electos ante decretum creationis hujus mundi, quod insinuat per illa verba ante constitutionem mundi: neque enim videtur loqui de solā actuali creatione mundi in tempore; siquidem de hac, quod fuerit posterior, non solum prædestinatione electorum, sed etiam omnium aliarum rerum, nullus dubitare poterat, cum haec fuerint ab aeterno, illa autem in tempore; ergo potuit ipse mundus decerni propter electos; consequenterque esse effectus prædestinationis eorum.* Respondeo D. Paulum in hoc loco intelligendum esse de actuali mundi creatione in tempore, antequam prædestinati fuerunt electi; non autem de ejus primā intentione; sic enim suadent rationis supra facta, quibus probavimus voluntatem generalē creandi mundum, & salvandi omnes ineffaciter fuisse antecedenter ad electorum prædestinationem.
- Oppones 3. Tandis erit motus Cœlorum, & tempus, quamdiu fuerit necessarium, ut omnes electi nascantur, ut colligitur ex illo ad Rom. 8. ibi: *Expectatio creaturæ revelationem Dei expedit;* ergo propter electos fuerunt Cœli creati; consequenterque sunt effectus prædestinationis eorum. Respondeo negando consequentiam; argumentum enim solum probat Universi durationem sub certo Cœlorum motu, & prædefinito tempore, cum determinata generationem, & corruptionem viciſſitudine fuisse propter electos, quod nos non negamus, sed addimus fuisse sic à Deo ordinatam per novum alium decretum diversum ab illo sua prima creationis, & illo posterius, ut patet ex supra dictis.
- Unde notabis, non bene dixisse aliquos affir-
entes, hanc Universi conservationem ad tale tem-
pus fuisse ex illa voluntate generali salvandi omnes,
sic fuit ejus prima creatio; siquidem de illa con-
stat ab Scriptura fuisse propter electos, ut patet ex
loco D. Pauli proxime citato; & Matt. 24. ibi:
Propter electos breviabantur dies illi: de hac vero
non ita constat, imò contrarium jam probavimus.
Dico

41. Dico 4. Bona naturalia secundi, & tertii generis, nempè substantia prædestinati, ejus creatio, aut generatio, potentiaz accidentales, & proprietates connaturaliter consequentes ipsam substantiam, non sunt effectus prædestinationis. Ita P. Vñq. 1. p. d. 92. cap. 4. num. 28. P. Arrabal. d. 81. cap. 2. n. 5. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 1. n. 4. P. Præposit. q. 23. art. 8. dub. 6. n. 53. P. Compton. tom. 1. d. 44. scđt. 2. num. 2. Probatur primò, quia omnis effectus prædestinationis, ut diximus, debet procedere ex illa efficaci intentione dandi gloriam; consequenterque esse post illam, ut effectus post seam causam; sed non ita sunt hujusmodi bona; siquidem, ut vidimus, omnia illa fuerunt decreta in eodem signo cum illa prima, intentione generali inefficaci salvandi omnes, quæ præcessit electionem efficacem prædestinatiorum; ergo non sunt effectus prædestinationis eorum.

42. Probatur secundò, quia Patres Africani in Concil. Palæstin. & D. August. Epist. 90. & 95. contra Pelagium distinguunt gratiam creationis à gratia prædestinationis data ex meritis Christi, quæ sola est effectus ipsius prædestinationis: Et si enim, inquit, quadam non improbadâ ratione dicitur gratia Dei, quâ creari sumus, quia non precedentium aliorum operum meritis, sed gratuitâ Dei bonitate donata est: alia est tamen, quâ prædestinati vocamus, justificamur, glorificamur; ergo ex mente Patrum gratia prædestinationis, seu quæ est prædestinationis effectus, non est, quâ conditi sumus, sed quâ iam creati, & producti vocamus, & justificamur. Confirmatur, quia D. Aug. lib. de prædest. Sanctor. cap. 10. dicit prædestinationis effectus esse gratiam factam prædestinato: Prædestinationis Dei, inquit, que in bono est, gratia est preparatio, gratia vero est ipsius prædestinationis effectus; sed omnis gratia subiecto facta supponit ipsum subiectum in suo esse perfectum, & ei advenit ut forma; ergo talis subiectum ut sic non potest esse prædestinationis effectus.

43. Oppositum tenent P. Soa. lib. 3. de prædest. cap. 7. num. 5. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 5. n. 24. P. Tanner. 1. p. d. 3. q. 3. dub. 2. num. 2. P. Granad. tr. 6. de prædest. d. 2. num. 5. P. Ruiz d. 24. scđt. 7. P. Rho-dez tom. 1. d. 3. q. 2. scđt. 7. §. 2. & alii: pro quibus: Argues 1. Prædestinati eodem signo, & actu fuerunt simul electi ad gloriam, & ad esse, sive ad creationem; sed glorificatio est ultimus effectus prædestinationis; ergo talis erit etiam hominis procreatio, cum sit veluti initium executionis ejusdem prædestinationis. Respondeo negando maiorem, si sermo sit de electione efficaci ad gloriam, ut patet ex supra dictis d. 2. à n. 189.

Argues 2. Substantia prædestinati conductit actu ad ejus Beatitudinem; sed quæ ita conidunt sunt effectus prædestinationis, ut diximus; ergo &c. Respondeo distinguendo maiorem: conductit actu ad Beatitudinem ut subiectum, seu per modum subiecti; concedo maiorem: ut medium, seu per modum mediū; nego maiorem: solum autem quæ ita conidunt, sunt effectus prædestinationis; subiectum enim cum præcedat prædestinationem, & omnes ejus effectus, non potest esse illius etiam effectus.

45. Argues 3. Existentiā data fuit aliquibus prædestinati miraculosè, ex meritis Christi, & ex intentione salutis eorum, ut patet in Isaac Jacob. Samuele, D. Francisco de Paula, & similibus; ergo ab illa incepit in executione eorum prædestinationis; consequenterque fuit effectus prædestinationis eorum. Resp. primò cum aliquibus, dato antecedente, Tom. 1.

negando consequentiam; ratio est, quia cùm ex D. Aug. ut diximus, effectus prædestinationis sint gratia facta prædestinato, eique existenti, debent illum supponere ut subiectum, & ipsi esse per modum mediū ad ejus beatitudinem actu conducens; hoc autem non habent ejus existenti, & creatio, cùm intrinsecè constituant ipsum subiectum, quod autem sic aliquid constituit, non illud supponit. Imò hoc esset verum, etiam si intenderentur simul efficaciter & esse hominis, & ejus beatitudo; siquidem semper intenderentur, ut postea sunt in creatione; cùm autem tunc semper homo habeat rationem subiecti, & non mediū, effectus verò semper habeat rationem formæ supponentis subiectum, nunquam hoc potest habere rationem effectus; alioqui idem esset subiectum, & forma sui ipsius.

46. Respondeo secundò negando antecedens, si sermo sit de primo illo decreto dandi existentiā; concedendo tamen, si loquamur de secundo, quod non est tantum de danda existentiā, quantum de modo illius; nam Deus primò decretivit simul producere omnes homines ante eorum efficacem electionem ad gloriam, ut supra diximus; postea verò facta jam ipsa eorum electione efficaci, per aliud decretū ex intentione salvandi Jacob (idemque de aliis) dedit vocationem congruam Isaac, ut ab eo filium peteret, & tali petitione motus dedit ei Jacob miraculosè; sicque oratio Isaac mansit primus effectus salutis Jacob; actualis verò produc̄tio ipsius Jacob, quæ ab illa oratione processit, mansit secundus effectus prædestinationis illius; non sumpta in ordine ad illud primū decretum generale de illius existentiā, sed in ordine ad hoc speciale. Eodem modo dici potest de morte naturali alicuius hominis, qui si sit propè illam in peccato, & Deus illum liberet miraculosè, & ei vitam præstet longiorem, ut postea accepta jam gratiā moriatur, talis mors, & vita prolongatio erunt effectus prædestinationis; siquidem ex intentione salutis fuit prolongata ad tale tempus, quo in gratia decederet.

Argues 4. Generatio, & existentiā unius prædestinati possunt esse effectus prædestinationis alterius; ergo etiam propriæ prædestinationis. Respondeo dato antecedente, negando consequentiam; diversa ratio est, quia generatio, & existentiā unius prædestinati non sunt subiectum effectuum prædestinationis alterius, sunt tamen subiectum effectuum prædestinationis propriæ; sicquidem dato, quod sunt effectus prædestinationis alterius prædestinati, quem possunt ut subiectum supponere; non ideo sequitur, quod sunt effectus propriæ prædestinationis, cùm non possit se ipsum ut subiectum supponere alioqui esset prior se ipso.

Argues 5. Existentiā potest esse terminus prædestinationis; siquidem Christus Dominus fuit prædestinatus ad existentiā; ergo etiam poterit esse ejus effectus; neque enim terminus prædestinationis est minus extra subiectum, quam ejus effectus. Resp. distinguendo antecedens: potest esse terminus prædestinationis, si sit extraordinaria; concedo antecedens: si sit ordinaria; nego antecedens: de hac enim hinc loquimur, quæ habet pro subiecto ipsam prædestinati existentiā, & ad ejus gloriam terminatur; non autem de illa extraordinaria Christi Domini, quæ cùm talis fuerit, potuit habere pro subiecto existentiā, existentiā vero pro termino; sicque illa non potest habere pro effectu, aut termino existentiā ipsius prædestinati: potuit tamen hæc Christi Domini,

Tractatus II. Theologicus.

292

- Dominii; quia illuc consideratur existentia per modum subjecti; hic autem per modum formae, aut termini respectu sua substantiae, cui advenit.
49. Dico 5. Bona aliqua naturalia aliorum generum sunt effectus prædestinationis, cujusmodi sunt ingenium, bona indoles, nativitas ex talibus parentibus, in tali loco, tali tempore, personarum consuetudo, ingressus in Ecclesiam tempore concionis, assistentia morti repentina, & aliarum circumstantiarum occursum. Ita P. Soc. lib. 3. de prædest. cap. 7. num. 10. P. Alarcon. cit. num. 3. P. Amicus cit. n. 146. P. Arriaga de prædest. d. 38. scđt. 1. subscđt. 2. n. 9. P. Ruiz d. 24. scđt. 3. & sequentibus. P. Tanner. cit. num. 1. & alii apud citatos. Probatur primò de his omnibus in communi, quia omnia haec sunt à Deo decreta ex intentione salutis prædestinati, non ut subjectum tantum, neque ut causa meritoria, sed ut media ad ipsius salutis consecutionem adjuvantia; sed hoc sufficit, ut sint prædestinationis effectus & ergo &c.
50. Probatur secundò, quia Deus ordinans hominem efficaciter ad gloriam per providentiam supernaturalem, non excludit causas naturales, in modo illis utitur ad eam actu obtinendam, ut experientia docet; nam quis dicet non conducere actu ad Beatitudinem habere talentum, aut talem naturam, quando hic, nempe Petrus cum iisdem auxiliis, & in iisdem tentationibus positus resistit, ille vero, nempe Paulus non resistit? Quod hic puer statim moriturus nascatur juxta aquam, ut baptizetur, & non ita aliis? sicque de aliis; ergo &c.
51. Oppones 1. Haec omnia sunt communia reprobis, & electis; & aliquando nihil juvent etiam in electis ad salutem; ergo non possunt esse effectus prædestinationis. Respondeo distinguendo antecedens: sunt communia, si sumuntur absolute, & secundum se; concedo antecedens: si sumuntur ut à Deo ordinata ad salutem; nego antecedens: sic enim reducuntur ad entia extrinsecè supernaturale ratione ipsius ordinationis ad finem supernaturalem, & non possunt non juvare electos, illisque esse utilia ad salutem consequendam, ut significavit Apostolus Rom. 8. Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.
52. Oppones 2. Pelagius damnatus est, quia dicebat, bona naturalia conducere ad Beatitudinem; & D. August. lib. de prædest. Sanctor. lib. 10. addit, solam gratiam esse effectum prædestinationis, prout gratia est aliquid supra naturam: Prædestinationis, inquit, que in bono est, gratia est preparatio, gratia vero est ipsius prædestinationis effectus. Et cap. 5. Illa itaq. natura, ait, in qua nobis data est possibilis habendi fidem, non discernit ab homine hominem, ipsa vero fides discernit ab infidei fideli; ergo &c.
53. Respondeo Pelagiū solum errasse, quatenus assertur, actus bonorum naturalem conducere moraliter ad salutem, illam positivè merendo, quod nos negamus, & dicimus solum conducere negativè removendo peccata, & alia impedimenta salutis, quod sufficit, ut sint effectus prædestinationis; sicut etiam sufficit, quod alia bona physica, nempe ingenium, & bona indoles conducent physicè, ut sint etiam ejus effectus. Ad D. Aug. dicimus, intelligendum esse de omni gratia ex Christi meritis facta, sub quo nomine intelliguntur, non solum supernaturalia, sed etiam bona naturalia à Deo data ex illius speciali providentia supernaturali, ut aliquo modo inserviant ad salutem actu consequendam; licet non sic intelligentur, si secundum se nudè sumpta considerentur; tunc
- enim veniunt nomine puræ naturæ, in quo sensu non sunt effectus prædestinationis.
- Oppones 3. D. Paulus enumerans prædestinationis effectus sic ait ad Rom. 8. 30. ibi: Quos prædestinavit, hos & vocavit, & quo vocavit, hos & justificavit, quos autem justificavit, illos & glorificavit: ubi nullius effectus naturalis fit mentio; ergo &c. Respondeo Apostolū solum ibi enumerare effectus prædestinationis principales, & non omnes.
- Oppones 4. Si hujusmodi bona naturalia effent effectus prædestinationis, nobis darentur per Christum, & ex illius meritis, ut patet ex supra dictis; sed non ita dantur; alioqui possemus dicere, Christum fuisse mortuum propter illa, nempe ut haberemus bonam indolem, ingenium, &c. quod non admittitur; ergo &c. Resp. negando minorem, & ejus probationem; nam Christus Dominus solum dicitur mortuus propter finem principalem, nempe propter nostrā justificationem, glorificationem, &c. quod non tollit, quominus etiam propter ejus merita nobis sint concessa alia dona in entitate naturalia, alioqui non bene peteret Ecclesia per Christum pluvias, fertilitatem, & similia.
- Inferes: Ergo datur in nobis causa totius prædestinationis, quatenus in nobis datur ingenium, bona indoles, &c. Respondeo negando illationem: Primò, quia haec non sunt causa auxiliorum, neque auxilia dantur propter illa; in modo potius illa cum auxiliis concurrent ad effectum facilis obtinendum, ideoque dicuntur conducere aliquo modo ad salutem. Secundò, quia si ab illis inciperet prædestinationis, cum illa non habeant causam antecedentem, sed à Deo gratis nobis dentur, adhuc tunc non daretur in nobis causa totius prædestinationis.
- Oppones 5. Effectus prædestinationis, ut talis sit, debet juvare, & cauare gratiam, & gloriam; sed plurimæ res naturales ex assignatis non cauunt gratiam, & gloriam absolute, & propriè, sed tantum impropriè, & secundum quid; siquidem exceptis potentissimis rationalibus, quæ realiter influunt in actus supernaturales, omnia alia naturalia neque sunt causa propriè influens, neque conditio, sine qua non, neque dispositio, aut preparatio, sed quædam opportunitas aliquo modo juvans; ergo &c. Respondeo negando majorem: effectus enim prædestinationis, ut talis sit propriè, & absolute, satis est, quod à Deo producatur ex intentione efficaci dandi gloriam; cum autem sic producantur hujusmodi res naturales, sunt effectus prædestinationis propriè, & absolute, licet impropriè, & secundum quid cauunt gratiam, & gloriam.
- Oppones 6. Effectus prædestinationis debet esse aliquo modo supernaturalis, & à Deo procedere per providentiam supernaturalem, ut diximus; sed hujusmodi res non sunt in entitate supernaturales, licet talis sit earum ordinatio ad gratiam, & ad gloriam; ergo saltem in entitate non sunt effectus prædestinationis. Respondeo hujusmodires, licet sint in entitate naturales, cum non solum earum ordinatio ad finem, sed etiam earum intrinseca entitas juvet ad ipsum finem consequendum, etiam prout sic esse effectus prædestinationis, cum sint à Deo ex intentione efficaci dandi ipsum finem, nempe gratiam, & gloriam.

SECTIO